

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap,
Att: Torbjørn Hoffstad
Postboks 2014,
3103 Tønsberg
postmottak@dsb.no

Oslo 15. august 2011
Vår ref: SK

FORSKRIFT OM ELEKTROFORETAK OG KVALIFIKASJONSKRAV FOR ARBEID PÅ ELEKTRISKE ANLEGG OG UTSTYR

Høringssvar fra Heisleverandørenes Landsforening – HLF.

Heisleverandørenes Landsforening – HLF er en bransjeforening for heisbedrifter tilknyttet landsforeningen Norsk Teknologi under NHO paraplyen. HLF organiserer hovedsakelig de større heisbedriftene i Norge og disse står for en stor del av det som installeres av heiser, rulletrapper og løfteplattformer og dessuten vedlikehold, reparasjon og moderniseringer av samme. Det mottatte forslag til ny forskrift er også behandlet av Heisteknisk Råd(HTR) der de fleste heisinstallatører er representert, også de som ikke er medlemsbedrifter i HLF.

HLF gir sin støtte til høringssvaret som Norsk Teknologi oversender. Noen forhold som er viktige for oss bransjeorganisasjon ønsker vi å kommentere spesielt og da med forslag til endringer i bestemmelsene.

Innledning

Vi merker oss at definisjoner ikke er med i forslaget til ny forskrift. For å tydeliggjøre språkbruken og for å unngå misforståelser, er det hensiktsmessig å definere sentrale begrep i forslaget i eget kapittel. For eksempel bestemmelser i § 7: realitetsforskjell mellom første ledd "faglig ansvarlig leder for arbeid på elektriske anlegg" i forhold til annet ledd "faglig ansvarlig leder for bygging og vedlikehold av andres elektriske anlegg" må tydeliggjøres.

Videre har vi registrert at det ikke stilles krav til faglig leder for virkeområde for prosjekterende da denne kategorien ikke er nevnt i forslaget. Krav til faglig leder for prosjekterende må integreres i forskriftens tekst.

Vi registrerer at dagens forskriftsbestemmelse § 7 Pliktsubjekt ikke er tatt med i forslag til ny forskrift. Dette mener vi er svært uheldig og vil svekke elsikkerheten på sikt. Vi mener at det er viktig at dagens § 7 bestemmelse videreføres:

*"§ X - Pliktsubjekter – Plikt til å sørge for at kvalifikasjonskrav overholdes:
Eier og bruker av elektriske anlegg og elektrisk utstyr samt den som driver eller utøver virksomhet som omfattes av denne forskrift, jfr. § xx, plikter å sørge for at det benyttes personell som er kvalifisert til de oppgaver som skal utføres."*

Jfr. tilsvarende krav som gjelder for områder som er underlagt Plan – og bygningsloven.

§ 1 Formål

Vi registrerer at bestemmelsene i forslag til forskrift inkluderer bedriftens underenheter i et foretak, dvs. bedriftens utførende enheter i en avdelingsstruktur.

Forskriftens bruk av begrepet underenheter finner vi noe underlig da dette ikke regulerer praktisk gjennomføring av arbeid på elektriske anlegg.

Vi foreslår at § 1 skal lyde:

"Forskriften fastsetter minstekrav til foretak og personer som utfører arbeid på elektriske anlegg og elektrisk utstyr slik at disse ikke fører til skade på liv, helse eller materielle verdier. Dersom underenheter påtar seg og utfører oppdrag selvstendig, betraktes de som foretak."

For begrunnelse for denne endringen, viser vi til beskrivelse og argumentasjon under § 7 nedenfor.

§ 2 Virkeområder

Til pkt i) annet ledd: Vi foreslår at teksten er følgende: *"reparasjon av elektrisk utstyr når dette utføres av person som har fått relevant og dokumentert opplæring hos produsent eller dennes representant i Norge."*

Til pkt a) tredje ledd: Følgende tekst bør tilføyes: *"når dette utføres av person som har fått relevant og dokumentert opplæring hos produsent eller dennes representant i Norge"*

Vi ser ikke hensiktsmessigheten å dele opplistingen opp i to sekvenser og kan med fordel framstå som en opplisting fra a) til k).

Kvalifikasjonskravene som stilles i §§ 6 til 10 må være sporbare i forhold til virkeområder. For at dette skal være entydig definert, er det viktig at de virkeområder som gjelder er definert i forskriften. Med dette oppnår man at registreringer i Elvirksomhetsregisteret har en klar hjemmel i forskrift.

Opplisting av virkeområder kan tas inn i forskriftens § 3, eventuelt som ny selvstendig §.

§ 3 Registreringsplikt

Til pkt b) og c): Hva som menes med *arbeidsoppgaver og anleggs- og utstyrstyper* bør tydeliggjøres og knyttes til definerte virkeområder.

Registreringsplikten må også være gjeldende for utenlandske foretak. Utenlandske elektrofagfolk som er godkjent for selvstendig arbeid må også være registrert i et tilgjengelig register.

Se for øvrig vår kommentar ovenfor om hjemling av virkeområder i forskriften.

§ 5 Krav til bruk av kvalifisert arbeidskraft

Her framgår det at bedriften kun kan benytte personell som er fast ansatt og oppfyller kravene i §§ 6 – 10 for å kunne arbeide selvstendig på elektriske anlegg. Vi mener det er prinsipielt feil å ta inn en generell bestemmelse i forskriften som regulerer ansettelsesforholdet.

Følgende tekst foreslås til § 5:

”Foretak som utfører arbeid på elektriske anlegg og utstyr skal bare nytte personer som oppfyller kravene i §§ 6 til 10. Disse personer skal være under ledelse av faglig ansvarlig ansatt i foretaket.”

Subsidiært kan følgende tekst være et alternativ:

”Foretak som utfører arbeid på elektriske anlegg og utstyr skal bare nytte personer som oppfyller kravene i §§ 6 til 10. Som hovedregel skal disse personer være ansatt i foretaket. Foretaket skal ha anledning til innleie av kvalifiserte personer. Personer som utfører arbeid som omfattes av §§ 6 – 10 skal være under ledelse av faglig ansvarlig ansatt i foretaket.”

Ansettelsesforholdet må vurderes i forhold til aktuelle direktiver.

Våre medlemsbedrifter har behov for å leie inn kvalifisert arbeidskraft for å håndtere spesielle situasjoner og belastningstopper. Forskriftens kvalifikasjonskrav og bedriftenes HMS/QA system ivaretar hvordan det skal tilrettelegges for innleid personell ved utsjekk av kvalifikasjoner i forhold til forskriften og de arbeidsoppgaver som vedkommende skal utføre. Dette er velfungerende systemer i dag som må opprettholdes.

Et krav om fast ansettelse i foretaket mener vi også vil være konkurransevridende da små foretak ikke vil ha anledning til å delta på litt større oppdrag i forhold til det som er vanlig for bedriften.

Videre nevnes det under denne bestemmelsen, at den som er faglig ansvarlig kan være fraværende inntil 20 virkedager uten å søke dispensasjon hos DSB. Vi mener at 20 dager er en alt for snever grense og kan forslagsvis økes betydelig. Det som er viktig i denne sammenhengen er at forskriften regulerer krav til stedfortreder med kompetanse som dekker opp for faglig leders arbeidsoppgaver i hans fravær. Dette må inntas i foretakets HMS/QA system.

§ 6 Kvalifikasjonskrav for den som bygger og vedlikeholder elektriske anlegg

Vi henviser her til våre kommentarer under § 2 der vi mener at det må være sporbarhet mellom faglige virkeområder og kvalifikasjoner.

§ 7 Kvalifikasjonskrav for faglig ansvarlig leder på elektriske anlegg

Første og andre ledd omhandler den som er faglig ansvarlig i forbindelse med utførelse av arbeider på elektriske anlegg.

Teksten er utydlig, både i forskriften og veiledningen. Vi forstår teksten slik at vedkommende som behandles under begge leddene er den som i dag oppfattes som den som forestår arbeidene, dvs. installatøren.

I dag er det ikke tilrettelagt prøve for å kunne praktisere som heisinstallatør, men en godkjenning fra DSB sin side med bakgrunn i framlagt søknad med dokumentasjon av utdanning og praksis. Dagens ordning med godkjenning etter søknad bør videreføres. Alternativt kan en prøve administrert av DSB også tilpasses for heisinstallatør.

De fleste av våre medlemsbedrifter har i dag sentralt plassert installatør. Installatør i bedriften foretar prosjekteringsoppgaver, risikovurderinger, materialdisponeringer og tilrettelegging for installasjonsoppdrag med komplett dokumentasjon. Materialpakker med nødvendig

dokumentasjon sammen med kontrollister leveres til avdeling/installasjonssted for utførelse av oppdragene i tråd med det som installatør har prosjektert og forberedt. Organiseringen er grundig og utfyllende nedfelt i bedriftenes QA systemer og fungerer på en meget tilfredsstillende måte i dag. I tillegg til interne kontrollprosedyrer gjennomføres det ekstern uavhengig kontroll og godkjenning før installasjonen tas i bruk. Dette gjelder både for nyanlegg, moderniseringer og ombygginger. Dette er hjemlet i Plan- og bygningsloven. Arbeidsprosesser og sluttprodukt er med dette sikret.

Norge er et langstrakt land med heisinstallasjoner spedt utover det ganske land, også med store avstander til byer/tettsteder der heisbedriftene har sine avdelingskontorer/plassmontører plassert. En fysisk tilstedeværelse for installatøren på installasjonsstedet vil uansett ikke kunne gjennomføres i praksis.

Dersom ny forskrift medfører krav om at faglig ansvarlig iflg. § 7 må være tilstede ved hvert avdelingskontor, vil det medføre betydelige kostnadsøkninger i forbindelse med utdanning og kvalifisering og senere daglig byråkratisering som ikke kan forsvares.

Vi kan ikke se at faglig ansvarlig på flere nivåer vil sikre arbeidet bedre.

Med bakgrunn i vår beskrivelse i dette avsnitt, mener vi at forskriftes § 1 endres til:

"Forskriften fastsetter minstekrav til foretak og personer som utfører arbeid på elektriske anlegg og elektrisk utstyr slik at disse ikke fører til skade på liv, helse eller materielle verdier. Dersom underenheter påtar seg og utfører oppdrag selvstendig, betraktes de som foretak."

§ 22 Språkkunnskaper

Vi mener at det må stilles krav til at vedkommende må ha tilstrekkelige kunnskaper innenfor norsk, alternativt engelsk.

Utforming av ny forskrift er et stort arbeid og veldig viktig for hele elektrobransjen. Det er viktig at ny forskrift ikke svekker elsikkerhetsnivået og at bestemmelse kan gjennomføres i det daglige, også for vår bransje. Våre kommentarer og forslag underbygger de overordnede felles mål for elsikkerhet.

Dersom det er ønskelig med ytterligere presiseringer og innspill, er vi rede til det.

Vennlig hilsen

Heisleverandørenes Landsforening – HLF

Svein H. Kjærnet

Daglig leder